



## Методичні рекомендації щодо організації роботи сайту закладу освіти (в аспекті поваги прав людини в онлайн-просторі)

**Григорій ГРОМКО,**

учитель-методист, Нечаївська загальноосвітня школа I–III ступенів ім. Ю. І. Яновського Кіровоградської області;

**Оксана МЕЛЬНИК,**

кандидат педагогічних наук,  
ДНУ «Інститут модернізації змісту освіти»;

**Ірина СОКОЛ,**

доцент, кандидат педагогічних наук, КЗ «Запорізький обласний інститут післядипломної педагогічної освіти» Запорізької обласної ради,

**Олена ЧЕРНИХ,**

кандидат педагогічних наук,  
голова Правління ГО «Центр кращого Інтернету»

**ВСТУП**

За даними дослідження [1], у 2019 році 64% населення України – регулярні користувачі Інтернету, значна частка серед яких – діти й молодь. Інтернет є впливовим чинником соціалізації сучасної людини, але взаємодія з ним неоднозначно позначається на її здоров'ї та соціальному становленні. Інтернет надає величезні можливості для роботи, спілкування, участі в житті громади й водночас містить загрози, які можуть мати негативні наслідки для добробуту людини та її близьких.

Більшість закладів освіти в Україні мають власні вебсайти, хоча необхідність їх створення не регламентовано жодним законодавчим актом. Відсутність захисту, як правового, так і технічного, інформації, яку розміщують на сайтах закладів освіти, неконтрольоване її поширення за відсутності будь-якого нормативного регулювання наражає на небезпеку всіх учасників та учасниць освітнього процесу.

З метою виявлення проблем небезпечного поширення інформації особистого характеру (персональних даних) на сайтах закладів загальної середньої освіти України протягом травня – липня 2018 року ГО «Центр кращого Інтернету» та ДНУ «Інститут модернізації змісту освіти» за підтримки «Counterpart International» провели дослідження [9]. Виявлено, що на жодному проаналізованому

сайті не ідентифіковано спеціальної нормативної бази щодо розроблення й підтримання його роботи.

За результатами дослідження ГО «Центр кращого Інтернету» розробив Типове положення про сайт закладу освіти. У відкритому онлайн-обговоренні його з 20 вересня до 10 грудня 2018 року взяли участь понад 75 представників закладів освіти та батьківства. На другому етапі (грудень 2018 року – жовтень 2019 року) фахівці ГО «Центр кращого Інтернету», ГО «Українська академія кібербезпеки» та ДНУ «Інститут модернізації змісту освіти» спільно опрацювали зміст Положення та пропозиції, що надійшли, і підготували на їх основі методичні рекомендації, у яких *вебсайт закладу освіти* (далі – сайт) розглянуто як офіційний інформаційно-освітній ресурс закладу освіти.

Методичні рекомендації розроблено відповідно до Законів України: «Про освіту», «Про інформацію», «Про доступ до публічної інформації», «Про захист персональних даних», «Про захист інформації в інформаційно-телекомунікаційних системах», «Про охорону дитинства», «Про авторське право і суміжні права», «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо протидії булінгу (цькуванню)», «Про засади запобігання та протидії дискримінації в Україні», Закону України «Про внесення змін до деяких законів України щодо доступу осіб з особливими освітніми потребами до освітніх послуг» та інших нормативно-правових актів.

До уваги взято положення Конвенції ООН про права дитини, Конвенції про захист прав людини та основоположних свобод, Рекомендацій для розвитку дослідницької стратегії ЮНІСЕФ «Права дітей у цифрову еру» (2017), Рекомендації CM/REC(2014)6 Комітету міністрів Ради Європи державам-членам щодо посібника з прав людини для Інтернет-користувачів та пояснювальний меморандум [8], Резолюцію 32-ї сесії Ради ООН з прав людини «Заохочення, захист і реалізація прав людини в Інтернеті» (2016), Рекомендації CM/REC(2018)7 Комітету Міністрів Ради Європи щодо Керівництва поважати, захищати та реалізовувати права дитини в цифровому просторі.

У відкритому онлайн-обговоренні Типового положення про сайт закладу освіти взяли участь понад 75 представників і представниць закладів освіти, громадських організацій та батьківства.

## СТВОРЕННЯ ТА ОРГАНІЗАЦІЯ РОБОТИ САЙТУ

У статті 1 Закону України «Про авторське право і суміжні права» [2] зазначено, що сайт – це сукупність даних, електронної (цифрової) інформації, інших об'єктів авторського права і (або) суміжних прав тощо, пов'язаних між собою і структурованих у межах адреси вебсайту і (або) облікового запису власника цього вебсайту, доступ до яких здійснюється через адресу мережі Інтернет, що може складатися з доменного імені, записів про каталоги або виклики і (або) числової адреси за Інтернет-протоколом.

З огляду на практику закладів освіти України **мета** сайту – формування інформаційно-освітнього середовища закладу освіти.

**Завданнями** сайту є:

- презентація закладу освіти в мережі Інтернет;
- інформування про особливості закладу, освітні стандарти, навчальні програми та плани, запроваджені в освітньому процесі, загальні відомості про педагогічний колектив, історію, досягнення тощо;
- забезпечення відкритості діяльності закладу освіти та висвітлення його діяльності в мережі Інтернет;
- інформаційно-освітнє забезпечення діяльності учасників та учасниць освітнього процесу, зокрема доступу до необхідних інформаційних та освітніх ресурсів, дистанційної форми здобуття освіти тощо;
- взаємодія всіх учасників та учасниць освітнього процесу: адміністрації, педагогічного колективу, здобувачів освіти, їхніх батьків (осіб, які їх замінюють), соціальних партнерів закладу;
- створення умов для мережевої взаємодії з іншими установами, спрямованої на розв'язання актуальних питань організації освітнього процесу, надання можливості відвідувачам сайту поставити запитання й отримати на них відповіді тощо;
- стимулювання творчої активності педагогічних, науково-педагогічних працівників та працівниць і здобувачів та здобувачок освіти;
- обмін педагогічним досвідом;
- висвітлення досягнень закладу освіти, результатів участі педагогічного колективу та/або здобувачів та здобувачок освіти в інноваційній, дослідно-експериментальній діяльності;
- розвиток інтересу здобувачів і здобувачок освіти до дослідницької та інноваційної діяльності, зокрема із застосуванням інформаційних технологій.

Функціонування сайту регламентовано законодавством України й додатково – рішеннями педагогічної ради (ради закладу освіти) та/чи наказами керівника закладу освіти.

Положення про сайт закладу освіти може бути розроблено в закладі освіти, затверджене наказом керівника закладу освіти й діяти до наступного відповідного наказу.

Зміни до Положення про сайт закладу освіти може бути внесено за рішенням педагогічної ради (ради закладу освіти).

Заклади освіти можуть проводити обговорення та консультації з усіма учасниками та учасницями освітнього процесу (педагогами, батьками й особами, які їх замінюють, учнівством та/чи студентством) щодо функціонування сайту, зокрема поваги прав людини в цифровому просторі й ризиків поширення персональної інформації. Результати таких обговорень і консультацій варто переглядати регулярно відповідно до розвитку ІКТ-технологій та змін у законодавстві.

Права людини всіх учасників та учасниць освітнього процесу має бути забезпечено на сайті без будь-якої дискримінації.

Адресу сайту (доменне ім'я) й хостинг зазначають у наказі керівника закладу освіти.

Організація функціонування сайту покладається на керівника закладу освіти. За відсутності іншого, відповідальність за функціонування сайту та його зміст несе керівник закладу освіти.

Інформаційну та програмно-технічну підтримку сайту здійснюють відповідальні особи – адміністратор та/чи редактор сайту, які мають виключне право на розміщення інформації на сайті та її редагування.

Дизайн сайту формується в межах наявних можливостей і має відповідати цілям, завданням, структурі, змісту офіційного сайту та критеріям технологічності й функціональності.

Переміщення між сторінками сайту варто здійснювати за допомогою навігаційного меню. Усі сторінки мають містити спільну частину (меню й елементи оформлення) та індивідуальну (конкретна інформація відповідної сторінки).

Перехід з одного розділу в інший має бути доступним з будь-якої сторінки сайту.

Відповідно до статті 30 Закону України «Про освіту» доступ осіб з порушенням зору до інформації про діяльність закладу освіти може забезпечуватися в різних формах і з урахуванням можливостей закладу освіти.

Сайт має переглядатися за допомогою веббраузерів, що працюють у поширених операційних системах, зокрема і для мобільних пристроїв (планшетні комп'ютери та смартфони). Загальний дизайн і функції сайту мають зберігатися при перегляді в різних браузерах і при різній роздільній здатності екрану монітора.

Рекомендовано оновлювати інформацію на сайті не рідше одного разу на місяць.

## ПРАВА ДИТИНИ

У всіх діях, пов'язаних зі створенням і функціонуванням сайту закладу освіти, інтереси дітей є першочерговими. Оцінюючи ці інтереси, необхідно збалансовувати й узгоджувати право дитини на захист з іншими правами, зокрема, правом на свободу вираження поглядів та інформації, правом дитини на участь у вирішенні питань, пов'язаних з її освітою й розвитком.

Забороняється використовувати сайт з метою, не пов'язаною з діяльністю закладу освіти (політична,

комерційна, релігійна діяльність) та з порушенням прав і законних інтересів громадян України.

Відповідно до статті 307 Цивільного кодексу України фото та відео із зображенням людини може бути зроблено лише за умови отримання згоди людини. Якщо йдеться про зображення дитини, то має бути згода хоча б одного з батьків або осіб, які їх замінюють.

До дітей, як до творців і поширювачів інформації в цифровому середовищі, має бути донесено інформацію про те, як здійснювати власне право на свободу вираження поглядів у цифровому середовищі, поважаючи права й гідність інших людей, зокрема інших дітей. Ця інформація має стосуватися таких аспектів, як свобода вираження поглядів і законних обмежень на неї, до прикладу, дотримання прав інтелектуальної власності.

Інформацію про права людини та права дитини в цифровому середовищі розміщують на сайті для всіх учасників та учасниць освітнього процесу. Така інформація може містити матеріали, спеціально розроблені для дітей, легкі для пошуку й розуміння, викладені зрозумілою мовою й адаптовані до віку дітей.

#### ІНФОРМАЦІЙНЕ НАПОВНЕННЯ САЙТУ

Інформаційне наповнення сайту формується відповідно до вимог законодавства та статуту закладу освіти щодо суспільно значущої інформації як для всіх учасників та учасниць освітнього процесу, так і для інших зацікавлених осіб.

Представники та представниці педагогічного колективу, здобувачі освіти та їхні батьки можуть пропонувати матеріали для публікації на сайті, залишати дописи у форумах обговорень (за можливості) та в персональних блогах.

Інформаційні матеріали сайту має бути опубліковано державною мовою та (за потреби) іншими мовами.

Відповідно до статті 30 Закону України «Про освіту» [3] заклади освіти формують відкриті та загальнодоступні ресурси з інформацією про їхню діяльність та оприлюднюють таку інформацію. Заклади освіти, що мають ліцензію на провадження освітньої діяльності, зобов'язані забезпечувати на їхніх вебсайтах (у разі їх відсутності – на вебсайтах їхніх засновників) відкритий доступ до такої інформації та документів:

статут закладу освіти;

– ліцензії на провадження освітньої діяльності;

– сертифікати про акредитацію освітніх програм, сертифікат про інституційну акредитацію закладу вищої освіти;

– структура та органи управління закладу освіти;

– кадровий склад закладу освіти згідно з ліцензійними умовами;

– освітні програми, що реалізуються в закладі освіти, та перелік освітніх компонентів, передбачених відповідною освітньою програмою;

– територія обслуговування, закріплена за закладом освіти його засновником (для закладів дошкільної та загальної середньої освіти);

– ліцензований обсяг і фактична кількість осіб, які навчаються в закладі освіти;

– мова (мови) освітнього процесу;

– наявність вакантних посад, порядок та умови проведення конкурсу на їх заміщення (у разі його проведення);

– матеріально-технічне забезпечення закладу освіти (згідно з ліцензійними умовами);

– напрями наукової та/або мистецької діяльності (для закладів вищої освіти);

– наявність гуртожитків і вільних місць у них, розмір плати за проживання;

– результати моніторингу якості освіти;

– річний звіт про діяльність закладу освіти;

– правила прийому до закладу освіти;

– умови доступності закладу освіти для навчання осіб з особливими освітніми потребами;

– розмір плати за навчання, підготовку, перепідготовку, підвищення кваліфікації здобувачів освіти;

– перелік додаткових освітніх та інших послуг, їх вартість, порядок надання та оплати;

– правила поведінки здобувача освіти в закладі освіти;

– план заходів, спрямованих на запобігання та протидію булінгу (цькуванню) в закладі освіти;

– порядок подання та розгляду (з дотриманням конфіденційності) заяв про випадки булінгу (цькування) в закладі освіти;

– порядок реагування на доведені випадки булінгу (цькування) в закладі освіти та відповідальність осіб, причетних до булінгу (цькування);

– інша інформація, яку оприлюднюють за рішенням закладу освіти або на вимогу законодавства.

Відповідно до цієї самої статті заклади освіти, що отримують публічні кошти, та їх засновники зобов'язані оприлюднювати на їхніх вебсайтах:

– кошторис і фінансовий звіт про надходження й використання всіх отриманих коштів,

– інформацію про перелік товарів, робіт і послуг, отриманих як благодійна допомога, із зазначенням їхньої вартості, а також про кошти, отримані з інших джерел, не заборонених законодавством.

Інформацію та документи, передбачені частинами другою і третьою цієї статті, якщо їх не віднесено до категорії інформації з обмеженим доступом, розміщують для відкритого доступу не пізніше ніж через десять робочих днів з дня їх затвердження чи внесення змін до них, якщо інше не визначено законом.

Перелік додаткової інформації, обов'язкової для оприлюднення закладами освіти, можуть визначати спеціальні закони.

Розміщуючи інформацію на сайті, необхідно дотримуватися вимог законодавства України про захист персональних даних. Відповідно до Закону України «Про захист персональних даних» персональні дані розуміють як «відомості чи сукупність відомостей про фізичну особу, яка ідентифікована або може бути конкретно ідентифікована» [4]. У Законі України «Про охорону дитинства» зазначено,

що «розголошення чи публікація будь-якої інформації про дитину, що може заподіяти їй шкоду, без згоди законного представника дитини забороняється» [5].

У звіті ЮНІСЕФ «Діти в цифровому світі» (2017) рекомендовано закласти гарантії для захисту конфіденційності дітей, особистої інформації та репутації: «Уряди, підприємства, школи та багато інших установ обробляють усе більше даних, пов'язаних з дітьми, які або збирають, або зберігають в Інтернеті. Усі актори мають гарантувати захист їхніх даних відповідно до міжнародних та етичних стандартів, таких як згода, анонімність даних, безпечне зберігання даних та заборона незаконного розкриття інформації».

Відповідно всі матеріали про учасників та учасниць освітнього процесу (керівників, викладачів, працівників, випускників, учнів, студентів), що містять персональні дані, має бути опубліковано лише з їхньої письмової згоди (додаток 1). Відповідно до статті 307 Цивільного кодексу України фото та відео із зображенням людини може бути зроблено лише за умови отримання її згоди.

Відповідно до статті 7 Закону України «Про захист персональних даних» забороняється оброблення персональних даних про расове або етнічне походження, політичні, релігійні або світоглядні переконання, членство в політичних партіях і професійних спілках, засудження до кримінального покарання, а також даних, що стосуються здоров'я, статевого життя, біометричних або генетичних даних.

Отже, на сайті не має бути розміщено персональні дані учасників та учасниць освітнього процесу, зокрема:

- адреси реєстрації місця проживання;
- приватні номери телефонів та адреси електронної пошти;
- відомості про сімейний і соціальний стан;
- генетичні та біометричні дані, що однозначно ідентифікують особу;
- відомості, що стосуються судового провадження та кримінальних вироків;
- відомості про расову чи етнічну належність, політичні погляди, релігійні чи інші переконання;
- відомості про психічне та фізичне здоров'я або сексуальне життя;
- відомості про службу членів сімей у збройних силах та органах правопорядку.

Відповідно до Закону України «Про засади запобігання та протидії дискримінації в Україні» [6] на сайті закладу освіти не має бути матеріалів, що містять ознаки дискримінації особи за її ознаками раси, кольору шкіри, політичних, релігійних та інших переконань, статі, віку, інвалідності, етнічного й соціального походження, громадянства, сімейного й майнового стану, місця проживання, мовними або іншими ознаками, які були, є та можуть бути дійсними або припущеними.

На сайті не має бути:

- матеріалів, що становлять загрозу сексуальної експлуатації та зловживань, домагань із

сексуальною метою, онлайнного вербування дітей для вчинення злочинів, участі в екстремістських політичних чи релігійних рухах або з метою торгівлі людьми;

- матеріалів принизливого стереотипного зображення та надмірної сексуалізації жінок і дітей;
- зображень і прославлень насильства й завдання собі ушкоджень, зокрема, самогубств;
- інформації, що обґрунтовує й виправдовує допустимість насильства й жорстокості або спонукає здійснювати насильницькі дії стосовно людей чи тварин;
- принизливих, дискримінаційних або расистських висловів чи закликів до такої поведінки;
- матеріалів порнографічного характеру та/чи матеріалів, що містять сексуальне насильство над дітьми;
- матеріалів з порушенням авторського й суміжних прав.

### АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ

Відповідно до статті 42 Закону України «Про освіту» академічна доброчесність – це сукупність етичних принципів і визначених законом правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання та/або наукових (творчих) досягнень.

Положення цієї статті має бути застосовано й до сайту закладу освіти. Дотримання академічної доброчесності педагогічними, науково-педагогічними та науковими працівниками з огляду на функціонування сайту передбачає (скорочені тези статті 42 Закону України «Про освіту»):

- посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
- дотримання норм законодавства про авторське право й суміжні права;
- надання достовірної інформації про методики й результати досліджень, джерела використаної інформації та власну педагогічну (науково-педагогічну, творчу) діяльність;
- контроль за дотриманням академічної доброчесності здобувачами освіти.

Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає:

- посилення на джерела інформації в разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
- дотримання норм законодавства про авторське право й суміжні права;
- надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації тощо.

Порушенням академічної доброчесності вважають:

- академічний плагіат – оприлюднення (частково або повністю) наукових (творчих) результатів, отриманих іншими особами, як результатів власного дослідження (творчості) та/або відтворення

опублікованих текстів (оприлюднених творів мистецтва) інших авторів без зазначення авторства;

– самоплагіат – оприлюднення (частково або повністю) власних раніше опублікованих наукових результатів як нових наукових результатів;

– фабрикація – вигадкування даних чи фактів, що використовують в освітньому процесі або наукових дослідженнях;

– фальсифікація – свідомо зміна чи модифікація вже наявних даних, що стосуються освітнього процесу чи наукових досліджень;

– обман – надання завідомо неправдивої інформації щодо власної освітньої (наукової, творчої) діяльності чи організації освітнього процесу; форми обману є, зокрема, академічний плагіат, самоплагіат, фабрикація, фальсифікація та списування тощо.

### ЗВЕРНЕННЯ ПО ДОПОМОГУ Й ЗАХИСТ

На сайті має бути розміщено інформацію про відповідні засоби правового захисту, зокрема про те, як і кому подавати скаргу або повідомляти про зловживання, кого просити про допомогу й консультування під час користування сайтом.

Усі учасники та учасниці освітнього процесу мають безстрокове право скасувати їхню згоду на оброблення персональних даних, вимагати виправлення неточної, неповної, застарілої інформації про

себе, знищення інформації про себе, збирання, використання чи зберігання якої здійснюється з порушенням вимог закону або коли це компрометує їхню гідність, безпеку й конфіденційність.

Відповідно до Закону України «Про освіту» [3] та Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо протидії булінгу (цькування)» [7] на сайті має бути опубліковано:

– порядок подання та розгляду (з дотриманням конфіденційності) заяв про випадки булінгу (цькування) в закладі освіти;

– порядок реагування на доведені випадки булінгу (цькування) в закладі освіти та відповідальність осіб, причетних до булінгу (цькування);

На сайті також має міститися інформація для батьків, чиї діти стали жертвами насильства або ж самі вчиняють насилля щодо інших дітей.

Інформація про можливість звернення до дитячих омбудсменів, спеціалістів «гарячих ліній», уповноваженого Верховної Ради з прав людини, уповноваженого Президента України з прав дитини, до правозахисних організацій тощо та їхні контакти також має бути розміщено на сайті.

Усіх учасників освітнього процесу має бути поінформовано про механізми надання допомоги й послуги підтримки, а також про процедури подання скарг, поновлення прав або

Додаток 1

### Приклад згоди на розміщення персональних даних на сайті закладу освіти в мережі Інтернет

Я, \_\_\_\_\_

(прізвище, ім'я, по батькові)

надаю згоду на публікацію на сайті \_\_\_\_\_

(повна назва закладу освіти, адреса сайту закладу освіти)

таких персональних даних:

(прізвище, ім'я, по батькові здобувача/здобувачки освіти, який/яка не досяг/досягла 18 років)

(ступінь споріднення)

№	Дані суб'єкта	Указати: ТАК або НІ
1.	Прізвище, ім'я	
2.	Освіта (заклад, клас, курс)	
3.	Матеріали фото- й відеозйомки, здійснених під час уроків	
4.	Матеріали фото- й відеозйомки, здійснених під час позакласних заходів	
5.	Інші відомості (указати):	

Я розумію відповідальність і можливі негативні наслідки прийнятого рішення, зокрема й унаслідок неправомірного використання цих даних третіми особами.

Згода на розміщення персональних даних надається безстроково й може бути відкликана в будь-який час шляхом подання письмової заяви.

Дата «\_\_\_\_\_» \_\_\_\_\_ 20\_\_ р.

\_\_\_\_\_ (підпис)

відшкодування, якщо їхні права порушують на сайті.

Рекомендовано опублікувати на сайті інформацію з безпеки в Інтернеті, зокрема контакти осіб, до яких можна звернутися з цього питання.

#### Список використаних джерел

1. Дослідження інтернет-проникнення в Україні. I квартал 2019 року. URL: [https://inau.ua/sites/default/files/file/1903/dani\\_ustanovchuh\\_doslidzhen\\_za\\_1-y\\_kvartal\\_2019\\_0.pdf](https://inau.ua/sites/default/files/file/1903/dani_ustanovchuh_doslidzhen_za_1-y_kvartal_2019_0.pdf)

2. Закон України «Про авторське право і суміжні права». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3792-12/stru2>

3. Закон України «Про освіту». URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>

4. Закон України «Про захист персональних даних». Ст. 14. Поширення персональних даних.

URL: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/2297-17>

5. Закон України «Про охорону дитинства». Ч. 5, ст. 10. <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2402-14/page2>

6. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5207-17/ed20140530/find?text=%F3%F2%E8%F1%EA+->

7. Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо протидії булінгу (цькування)». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2657-viii>

8. Посібник з прав людини для Інтернет-користувачів та пояснювальний меморандум (Рекомендація СМ/REC(2014)6 Комітету міністрів Ради Європи державам-членам щодо посібника з прав людини для Інтернет-користувачів та пояснювальний меморандум). URL: <http://hr-online.org.ua //http://hr-online.org.ua>

9. Черних О. О. Повага та безпека: моніторинг сайтів закладів освіти. К.: ВАІТЕ, 2018. 38 с.

## ПОДІЇ, ЗАХОДИ, ПРЕЗЕНТАЦІЇ

### Видано «Концепцію освіти дітей раннього та дошкільного віку»

Вийшло з друку видання «Концепція освіти дітей раннього та дошкільного віку», в якому окреслено напрями діяльності різних соціальних інститутів, відповідальних за освіту дітей раннього та дошкільного віку відповідно до сучасних викликів та проблем дошкільної освіти.

Концепція містить положення щодо розвитку закладів дошкільної освіти державної та приватної форми власності, стимулювання батьківського партнерства, забезпечення якості дошкільної освіти, підвищення соціального статусу педагогічних працівників закладів дошкільної освіти, розвитку педагогічної компетентності педагогічних працівників, наукового забезпечення освіти дітей раннього та дошкільного віку.

Над концепцією працювали експерти

Алла Богуш, завідувач кафедри теорії і методики дошкільної освіти Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського, доктор педагогічних наук, професор, дійсний член (академік) НАПН України;

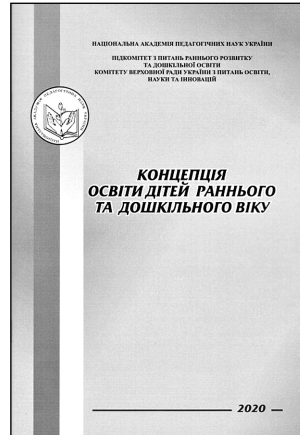
Ніна Омеляненко, голова всеукраїнської громадської організації «Асоціація працівників дошкільної освіти»;

Ева Огородська-Мазур, керівник Закладу загальної педагогіки та методології досліджень Відділення етнології і наук про освіту Сілезького університету в Катовицях, Республіка Польща, доктор хабілітований в галузі гуманітарних наук, професор звичайний;

Смарагда Пападопулу, професор кафедри початкової освіти факультету наук про освіту Яннінського університету, Республіка Греція, PhD в галузі наук про освіту, професор;

укладачі/автори

Воронов В. А., голова підкомітету з питань раннього розвитку та дошкільної освіти Комітету



Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій;

Гавриш Н. В., головний науковий співробітник лабораторії дошкільної освіти і виховання Інституту проблем виховання НАПН України, доктор педагогічних наук, професор;

Канішевська Л. В., заступник директора Інституту проблем виховання НАПН України з науково-експериментальної роботи, доктор педагогічних наук, професор;

Піроженко Т. О., завідувач лабораторії психології дошкільника Інституту психології імені Г. С. Костюка НАПН України, доктор психологічних наук, професор, член-кореспондент НАПН України;

Рейпольська О. Д., завідувач лабораторії дошкільної освіти і виховання Інституту проблем виховання НАПН України, кандидат педагогічних наук, доцент;

Сисоєва С. О., академік-секретар Відділення загальної педагогіки та філософії освіти НАПН України, доктор педагогічних наук, професор, дійсний член (академік) НАПН України;

За інф. пресслужби НАПН України